АДНАДУШНА АДАБРАЕМ ЛЕНІНСКУЮ ПАЛІТЫКУ КПСС

Разам з усімі савецкімі людзьмі горача вітаюць пасланцоў сусветнага камуністычнага руху студэнты, выкладчыкі і супрацоўнікі Беларускага дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна. Яны пільна сочаць за работай маскоўскай Нарады, выказваюць пажаданні поспехаў ва ўмацаванні адзінства і згуртаванасці ўсіх радоў камуністычнага і рабочага руху. У Маскву, у адрас міжнароднай Нарады ідуць пісьмы і тэлеграмы з універсітэта, два пісьмы мы сёння друкуем.

ГАЛОЎНАЕ — АДЗІНСТВА

Міжнародная Нарада камуністычных і рабочых партый — гэта яшчэ адзін удар па імперыялізму і яго прыспешніках, якія накіроўваюць усе намаганні на раскол камуністычнага і рабочага руху. Умацаванне адзінства рэвалюцыйнага руху — справа сусветна-гістарычнага значэння.

Мы выказваем упэўненасць, што міжнародная Нарада, якая праходзіць у Маскве, выканае сваю гістарычную місію, будзе рашаючым этапам ва ўмацаванні згуртаванасці і адзінства дзеянняў міжнароднага камуністычнага і рабочага руху у інтарэсах міру, дэмакратыі і сацыялізма.

Цяперашняя Нарада яшчэ раз яскрава дэманструе на практыцы плённасць інтэрнацыянальнага супрацоўніцтва камуністычных і рабочых партый. Ленінскія ідэі аб міры і дружбе, нацыянальна-вызваленчым руху народаў пераможна крочаць па планеце. Напярэдадні 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна камуністычныя і рабочыя партыі, якія сабраліся на Нараду, яшчэ раз прадэманструюць ажыццяўленне ленінскіх ідэй.

Мы жадаем поспехаў у рабоце Нарады камуністычных і рабочых партый, якая ўнясе вялікі ўклад у справу згуртавання міжнароднага камуністычнага руху на прынцыпах марксізма-ленінізма, пралетарскага інтэрнацыяналізму.

Студэнты, аспіранты, выкладчыкі і супрацоўнікі Беларускага ордэна Працоўнага Чырвонага Сцяга дзяржаўнага універсітэта імя У. І. Леніна.

ВЕРНАСЦЬ ПРАЛЕТАРСКАМУ ІНТЭРНАЦЫЯНАЛІЗМУ

Ад усяго сэрца падтрымліваю адказную і пачэсную работу міжнароднай Нарады камуністычных і рабочых партый. Поўнасцю адабраю выступленне на Нарадзе Генеральнага сакратара ЦК КПСС Л. І. Брэжнева, у якім выказаны думкі і пачуцці савецкіх камуністаў, усіх працоўных нашай Радзімы, што адчуваюць сябе неад'емнай часткай сусветнага камуністычнага і рэвалюцыйнага руху. Ад імя шматтысячнага калектыву універсітэта горача віншую ўдзельнікаў Нарады і выказваю поўную упэўненасць, што яна паспяхова выканае сваю гістарычную місію — з'явіцца важным этапам на шляху мабілізацыі ўсіх рэвалюцыйных, вызваленчых і прагрэсіўных сіл сучаснасці для барацьбы з імперыялізмам, яшчэ цясней згуртуе міжнародны камуністычны рух на базе марксізма-ленінізма і пралетарскага інтэрнацыяналізму.

А. Н. СЕЎЧАНКА, акадэмік АН БССР, доктар фізіка-матэматычных навук, рэктар універсітэта.

ПРАЛЕТАРЫІ ЎСІХ КРАІН, ЯДНАЙЦЕСЯ!

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАЎНАГА УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 21 (750) ● Пятніца, 13 чэрвеня 1969 г. ● Цана 2 кап. ● Год выдання XXII

Наш фотакарэспандэнт М. Нечыпарэнка пабываў на біялагічным факультэце ў час абароны дыпломных работ. На яго здымку вы бачыце выпускніцу В. Гайцан.

НА ПРАВЕРЦЫ — ВЕДЫ

ХВАЛЯВАННІ ПРАЦЯГВАЮЦЦА

Звычайна, калі выкладчык аддае экзаменацыйныя ведамасці ў дэканат, можна зразумець, ці задаволен ён сваім працоўным семестрам і работай студэнтаў. Аркадзь Іосіфавіч Наркевіч радасна ўсміхаецца, хоць і многа клопатаў прынёс яму цяперашні другі курс журфака. Беларускую мову многія да паступлення ва універсітэт зусім не вывучалі або рабілі гэта вельмі нядобрасумленна. А працаваць жа давядзецца ў рэдакцыях рэспублікі, дзе большая частка газет выдаецца на беларускай мове. Аркадзь Іосіфавіч прад'яўляе сур'ёзныя патрабаванні да студэнтаў, без усякіх скідак. У мінулым годзе на першым курсе было сем нездавальняючых адзнак, а ў гэтую сесію — толькі адна. А выдатных адказаў стала ў два разы больш.

На трэцім курсе група радыё і тэлебачання здае экзамен па спецыяльнаму прадмету. У гэтым годзе студэнты вывучалі зарубежныя радыё і тэлебачанне. «Але акрамя ўмення пісаць,—гаворыць выкладчык В. Н. Шэін,—радыё- і тэлежурналісты павінны ведаць тэхнічны бок сваёй работы». У экзаменацыйныя білеты ўваходзяць пытанні па будове гуказапісваючай апаратуры і тэлеўстановак.

Кафедра існуе толькі другі год, і можа таму пры выбары спецыялізацыі некаторыя студэнты ваганіся, чаму аддаць перавагу—газеце ці радыё і тэлебачанню. Для Анатоля Аўчарэнкі і Валерыя Рыдкага гэтае пытанне было даўно вырашана: вядома ж—тэлебачанне. Выкладчыкі лічаць, што студэнты многага ўжо дабіліся, і зусім не выпадкова ў заліковых кніжках у іх пяцёркі па будучай спецыяльнасці.

Першакурснікі хутка стануць на курс старэйшымі. За год яны пра многае даведаліся, сталі больш упэўненымі. Рабяты тут вельмі розныя: адны трапілі на студэнцкую лаўку пасля школьнай, іншыя пасля доўгай праверкі сваіх сіл у рэдакцыях раённых газет, у калгасах, на заводах. На экзамене па гісторыі рускай літаратуры XIX стагоддзя паказалі сябе начытанымі, добра падрыхтаванымі. Нездавальняючых адзнак няма. А трэцяя частка студэнтаў атрымала найвышэйшую ацэнку.

Толькі 7 чэрвеня закончыліся апошнія хваляванні на выпускным чацвёртым курсе. Члены дзяржаўнай экзаменацыйнай камісіі асабліва былі задаволены адказамі Святланы Мельнікавай і Надзежды Сакаловай.

Хутка з дыпломам, гордыя званнем журналіста раз'едуцца яны па ўсёй нашай рэспубліцы. Адны будуць доўга памятаць экзамен па гісторыі бальшавіцкага друку, які давялося здаць толькі за трэцім-чацвёртым разам свайму патрабавальнаму дэкану Р. В. Булацкаму, іншым, здавалася, недасягальную беларускую мову, але нікога са студэнтаў слова «сесія» не пакіне раўнадушным.

В. ГУДОВІЧ,
сакратар дэканата журфака.

ГАРАЧАЯ ПАРА

На хімфаку, як і ўсюды ва універсітэце, бурліць сесія. Пара гэта аднолькава гарачая як для студэнтаў, так і для выкладчыкаў.

У 55-й аўдыторыі першакурснікі здаюць экзамен па неарганічнай хіміі дацэнту Галіне Ігнацьеўне Васільевай. Больш спакойныя, чым паўгода назад, тым не менш...

— Як прымае?

— Нядрэнна...

А цяпер пытаемся ў Галіны Ігнацьеўны:

— Як здаюць?

— Нядрэнна.

— А якія адзнакі?

— Першай адказвала І. Янкоўская. Атрымала «выдатна». І гэта заканамерна. На працягу года яна займалася добра, часта выступала на семінарах. А вось Хаўратовіч з цяжкасцю атрымала «здавальняюча». Таксама не дзіўна. Слаба займалася на працягу года.

У гэтым годзе студэнтам-першакурснікам упершыню ў курсе неарганічнай хіміі былі дадзены асновы тэрмадынамікі. Вельмі радуе, што іх першае знаёмства з паняццямі і законамі гэтай галіны аказалася ўдачным.

І так, у першакурснікаў усё ў парадку. А як справы ў студэнтаў чацвёртага курса? Яны ж здаюць сваю апошнюю сесію. Пасля — практыка, дыпломная работа, абарона і... работа па спецыяльнасці. Гутарым з намеснікам дэкана дацэнтам Г. А. Браніцкім:

— У гэтым годзе для студэнтаў чацвёртага курса ўпершыню была ўведзена спецыялізацыя па хіміі паўправаднікоў. У гэтай групе вучылася 25 студэнтаў. Лекцыі для іх чыталі фізікі, хімікі, запрошаныя спецыялісты.

Гэтым летам студэнты ўпершыню здавалі экзамен па хіміі і фізіцы паўправаднікоў. Вынік выдатны. Усяго тры добрыя адзнакі, астатнія адказы ацэнены вышэйшым балам. Студэнты былі падрыхтаваны настолькі добра, што цяжка выдзеліць лепшых. Вось што значыць сапраўдная зацікаўленасць прадметам!

Сесія працягваецца. У калідоры тоўпяцца студэнты. Смех і слёзы. Удачы і нездавальненні. Ідуць экзамены. Правяраецца якасць вучобы.

Г. КАЖУШКОЎ,
асістэнт кафедры неарганічнай хіміі.

Шчаслівы білет выцягнуў студэнт III курса матфака А. Шынцоў, якога вы бачыце перад сталом экзаменатара. Дацэнт М. У. Піскуноў ацаніў яго веды па педагогіцы на выдатна.
Фота **М. НЕЧЫПАРЭНКІ.**

У. І. ЛЕНІН АБ БЕЛАРУСКАЙ ССР

100

Сваю нацыянальную дзяржаву беларускі народ упершыню ў гісторыі стварыў у выніку перамогі Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі, устанаўлення Савецкай улады і паслядоўнага практычнага здзяйснення ленінскай нацыянальнай палітыкі Камуністычнай партыі ў нашай краіне. Да Кастрычніцкай рэвалюцыі беларускі народ ніколі не меў сваёй дзяржаўнасці. Перамога Вялікага Кастрычніка, Савецкая ўлада і нацыянальная палітыка партыі далі магчымасць працоўным Беларусі атрымаць поўную свабоду ўласнай воляй вызначыць свой палітычны лёс.

Пад кіраўніцтвам Камуністычнай партыі і асабіста У. І. Леніна беларускі народ ствараў сваю нацыянальную сацыялістычную дзяржаву ў жорсткай барацьбе з падкопамі трацкістаў, бухарынцаў і беларускіх нацыяналістаў, якія спрабавалі разрушыць дружбу беларускага і рускага народаў, пасеяць паміж імі недавер'е і варожасць. Камуністычная партыя, У. І. Ленін далі рашучы адпор ворагам працоўных Расіі і Беларусі і абгрунтавалі гістарычную неабходнасць утварэння БССР. Гэта неабходнасць выцякала з задач усебаковага развіцця беларускага народа на аснове Савецкай улады, ва ўмовах свабоды і самастойнасці ва ўсіх галінах свайго ўнутранага жыцця. З імем У. І. Леніна і Камуністычнай партыі звязаны ўсе далейшыя этапы барацьбы беларускага народа за сваю незалежнасць і свабоду, усё будаўніцтва і ўмацаванне БССР. Палітыка КПСС і цяпер складае жыццёвую аснову грамадскай і дзяржаўнай будовы Беларускай ССР.

Беларуская ССР з самага пачатку свайго існавання была створана як суверэнная сацыялістычная дзяржава рабочых і сялян. Магчымасць утварэння іменна самастойнай нацыянальнай дзяржавы працоўныя Беларусі атрымалі ў выніку паслядоўнага здзяйснення ў нашай краіне прынцыпу права нацый на самавызначэнне аж да аддзялення, непераўзыйдзеная гістарычная заслуга абгрунтавання якога належыць У. І. Леніну. Выкарыстоўваючы гэтае права ва ўмовах сапраўднай сацыялістычнай свабоды, беларускі народ самавызначыўся ў форме асобнай нацыянальнай савецкай рэспублікі.

Неабходна падкрэсліць, што ўвогуле У. І. Ленін цікавіўся Беларуссю пастаянна на працягу ўсяго перыяду сваёй палітычнай дзейнасці. Найбольш ранніх яго выказванні аб Беларусі і, у прыватнасці, аб такіх губернях, размешчаных на яе тэрыторыі, як Віцебская, Магілёўская, Мінская і Гродзенская, адносяцца яшчэ да 1897 г. (Гл. У. І. Ленін. Поўны збор Твораў, т. 3, стар. 188, 250, 301, 470. Гл. таксама Ленінскі зборнік XXXIII, стар. 171 і інш.). Усяго ў працах У. І. Леніна маецца, як ужо выўлена, каля 100 выказванняў аб Беларусі і Беларускай ССР. У яго асабістай бібліятэцы ў Маскве і Горках знойдзена 30 кніг, у якіх асвятляецца эканамічнае і культурнае становішча і развіццё Беларусі.

Што датычыцца канкрэтна самавызначэння Беларусі, то па гэтаму пытанню У. І. Ленін упершыню выказаўся ў 1914 г. Пры гэтым ён падвергнуў рэзкай крытыцы буржуазных нацыяналістаў «Беларускай грамады», якія выступалі за прыняцце для Беларусі плана «культурна-нацыянальнай аўтаноміі». Нараўне з украінцамі і іншымі нацыямі, У. І. Ленін патрабаваў прадастаўлення беларускаму народу рэальнай палітычнай свабоды, сапраўднага нацыянальнага раўнапраўя і права на самавызначэнне. (Гл. У. І. Ленін. Поўны збор Твораў, т. 24, стар. 313—315, 325).

У ДАПАМОГУ ЛЕКТАРУ

У далейшым свае выказванні аб прадастаўленні беларускаму народу права на самавызначэнне У. І. Ленін выклаў у працах, напісаных у жніўні — кастрычніку 1916 г. Толькі ў выніку сапраўднага самавызначэння, пісаў ён, беларусы, як і іншыя народы ускраін Расіі, змогуць дабіцца «палітычнай свабоды». (У. І. Ленін. Поўны збор Твораў, т. 30, стар. 89—90).

У верасні — кастрычніку 1917 г. у рабоце «Удержат ли большевики государственную власть» У. І. Ленін рэзка выступіў супраць вялікадзяржаўнай, шавіністычнай палітыкі Керанскага і патрабаваў на справе правесці «неадкладныя і рэвалюцыйныя меры супраць памешчыкаў, неадкладнае аднаўленне ПОЎНАЙ свабоды для Фінляндыі, Украіны, Беларусі, для мусульман і г. д.». (У. І. Ленін. Поўны збор Твораў, т. 34, стар. 299).

У свеце паслядоўнай палітыкі партыі, ідэй У. І. Леніна па пытанню аб самавызначэнні беларускага народа, аб яго свабодзе яўна крыхаборніцкай уяўляецца праграма «вызвалення Беларусі», вылучаная беларускімі нацыяналістамі. Як і ва ўсіх іншых пытаннях, беларускія нацыяналісты і ў даным выпадку паказалі сваю сапраўды крайнюю убогасць духу.

У. І. Ленін, партыя выступілі за прадастаўленне Беларусі сапраўднага самавызначэння аж да аддзялення, а беларускія нацыяналісты турбаваліся толькі «аб тым, каб Беларусь мела краявое самаўпраўленне». У. І. Ленін і партыя адстойвалі сапраўдную свабоду, а беларускія нацыяналісты заклікалі змагацца «да смерці... за культурна-нацыянальную самастойнасць Беларусі». Праграма беларускіх нацыяналістаў была яўна рэакцыйнай не толькі па сутнасці гэтых яе палітычных патрабаванняў. Нацыяналісты спрабавалі супрацьпаставіць беларускі і рускі народы, заклікалі пайсці на паклон і вывучку да краін Заходняй Еўропы. Працоўныя Беларусі, лічачы рускі народ сваім братам і патрабуючы ўсемагчымага ўмацавання дружбы з ім, не ўспрынялі і не падтрымалі такой палітыкі нацыяналістаў. Выкінуўшы гэту палітыку разам з яе тварцамі на звалку гісторыі, яны пайшлі па ленінскаму шляху самастойнага нацыянальнага развіцця.

Сапраўднае сацыяльнае і нацыянальнае разняволенне народаў нашай краіны з'явілася залогам таго, што працоўныя Беларусі, як і працоўныя іншых нацыянальных ускраін Расіі, атрымалі ўсе неабходныя рэальныя магчымасці ўтварыць сваю нацыянальную дзяржаву. Патрэбна, аднак, мець на ўвазе, што неадкладнае рашэнне беларускім народам гэтай задачы тармазілася радам спецыфічных для Беларусі прычын. Да ліку іх адносіліся, у прыватнасці, складанасць становішча ў сувязі з праходзячым па тэрыторыі Беларусі Заходнім фронтам і адсутнасць у працоўных Беларусі неабходнага вопыту ў рашэнні пытанняў палітычнага, эканамічнага і культурнага будаўніцтва. Таму для стварэння самастойнай беларускай дзяржавы патрабавалася больш працяглая падрыхтоўка. Партыя і савецкі ўрад паставілі мэту правесці гэту падрыхтоўку ў самыя сціслыя тэрміны.

Ужо ў лістападзе 1917 г. у Мінску адбыліся абласны з'езд Саветаў рабочых і салдацкіх дэпутатаў, II з'езд салдацкіх дэпутатаў армій Заходняга фронту, III з'езд сялянскіх дэпутатаў Мінскай і Віленскай губерань. На аснове рашэнняў гэтых з'ездаў быў утвораны аб'яднаны орган Савецкай улады ў Беларусі—Абласны выканаўчы камітэт Саветаў Заходняй вобласці. (Гл. «Камуніст», 1968, № 18, стар. 9). Пытанні, звязаныя з дзяржаўным будаўніцтвам у Беларусі, абмяркоўваліся таксама 2(15) снежня 1917 г. на пасяджэнні Саўнаркома пад старшынствам асабіста У. І. Леніна. (Гл. У. І. Ленін. Поўны збор Твораў, т. 35, стар. 560).

(Працяг у наступным нумары).

С. ВІХАРАЎ, дацэнт.

НА ПРАВЕРЦЫ — ВЕДЫ

БЕЗ ГІСТОРЫІ НЕ АБЫСЦІСЯ

Каб глыбока засвоіць праблемы сучаснай філасофіі, сутнасць рэвалюцыйнага перавароту ў філасофіі, які быў здзейснены К. Марксам і Ф. Энгельсам, а таксама усвядоміць задачы і метады барацьбы марксісцка-ленінскай філасофіі супраць буржуазнай, неабходна добра ведаць гісторыю філасофіі, заканамернасці развіцця філасофскага працэсу. Адпаведна з існуючымі праграмамі студэнты філасофскага аддзялення нашага універсітэта вывучаюць гэтую дысцыпліну з другога курса.

Прайшоў год, ззаду засталіся дзесяткі лекцый, семінарскіх заняткаў, вялікая самастойная праца над першакрыніцамі. І вось экзамены. Скраваздачу адкрыў выдатнік вучобы Г. Грушавы. Дасканалае веданне матэрыялу, абгрунтаванасць выкладу, лагічнасць—вось што было характэрна для яго адказу. З выкарыстаннем навейшых даследаванняў савецкіх вучоных па пытаннях старажытнагрэчаскай і сярэдневяковай філасофіі пабудавалі свае адказы студэнты А. Тарас, І. Салаўёва, А. Злотнікаў, С. Малажанава, Т. Ламека і іншыя.

У асноўным выдатныя і добрыя веды паказалі і студэнты другога курса вячэрняга аддзялення. Асабліва вызначыліся Жаўрыд, Стэфановіч, Савасцёнак, Куралесіна, Лімарэнка.

Але былі і слабыя адказы. Прычым асабліва многа прабелаў у ведах аказалася ў тых студэнтаў, якія пасіўна вялі сябе на семінарах.

НЕ ПРОСТА НАСТАЎНІК

Закончыўся навучальны год на факультэце грамадскіх прафесій, лік выпускнікоў якога расце з году ў год. Сёлета тут займалася каля 500 студэнтаў, закончыла — 197. Выпускнікі атрымліваюць, акрамя асноўнага, другі «дыплом» — пасведчанне аб набыцці грамадскай прафесіі. Так, Аляксей Дзегцяроў разам са спецыяльнасцю фізіка атрымаў права кіраўніка самадзейнага танцавальнага калектыву, Нэла Крывашэева атрымае не толькі дыплом аб заканчэнні філалагічнага факультэта, але і пасведчанне аб заканчэнні рэжысёрскага аддзялення.

Студэнты, якія займаліся на харэаграфічным, рэжысёрскім, хормайстарскім, лектарскім, аддзяленнях суддзяў і грамадскіх інструктараў па спорту, піянерскіх важатых не скардзіліся на перагрузку. Яны рэгулярна наведвалі заняткі, прымалі актыўны ўдзел у грамадскім жыцці універсітэта. І на экзаменах паказалі добрыя вынікі. Гэтыя выпускнікі прыедуць у школы не проста настаўнікамі фізікі, літаратуры, хіміі, матэматыкі, але і ўмелымі арганізатарамі мастацкай самадзейнасці, выхаванцамі высокіх эстэтычных густаў у сваіх вучняў.

В. ЯЙСО, метадыст факультэта грамадскіх прафесій.

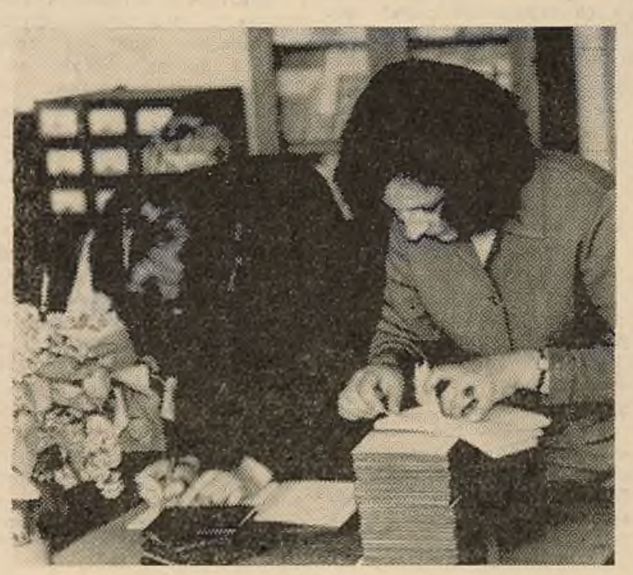

НА ЗДЫМКАХ: (уверсе) падрыхтоўка пасведчанняў; (унізе) пасведчанне піянерважатай атрымлівае студэнтка гістфака Галіна Ціханава.
Фота **М. Нечыпарэнкі.**

У палку вучоных прыбыло. Настаўнікі і сябры цёпла павіншавалі былога выпускніка фізфака С. М. Чаранкова з паспяховай абаронай кандыдацкай дысертацыі.
НА ЗДЫМКУ: С. М. ЧАРАНКОЎ (справа) пасля абароны.
Фота М. НЕЧЫПАРЭНКІ.

МЕСЦА НАСТУПНАЙ СУСТРЭЧЫ—ТАЛІН

Нядаўна ў Калінінградзе праходзіла традыцыйная XV студэнцкая навукова-тэхнічная канферэнцыя (СНТК) вну рэспублік Прыбалтыкі, Беларусі і Калінінградскай вобласці. Фактычна гэта была Усесаюзная студэнцкая канферэнцыя, таму што ў яе рабоце прымалі ўдзел прадстаўнікі 36 вышэйшых навучальных устаноў з сямі рэспублік Савецкага Саюза і Альштынскага ваяводства ПНР. Усяго на 34 секцыях канферэнцыі было заслухана 630 дакладаў.

Канферэнцыя праводзілася з мэтай мабілізацыі творчых сіл студэнцкай моладзі ў галіне навукова-тэхнічнага прагрэсу, абмену вопытам выхаваўчай работы камсамольскіх і прафсаюзных арганізацый, авалодання навыкамі арганізацыйнай работы, а таксама выхавання ў адносінах паміж студэнтамі розных вну і рэспублік дружбы і калектывізму.

Актыўны ўдзел у рабоце канферэнцыі прыняла і дэлегацыя нашага універсітэта. На шасці секцыях, пасяджэнні якіх праходзілі ў Калінінградскім тэхнічным інстытуце рыбнай прамысловасці і гаспадаркі, было зроблена 16 дакладаў. Аб іх каштоўнасці і актуальнасці гаворыць той факт, што пяць з іх былі прызнаны лепшымі на секцыях, а іх аўтары атрымалі памятныя падарункі. Сярод узнагароджаных студэнтка чацвёртага курса гістарычнага факультэта Таццяна Глушакова (навуковы кіраўнік прафесар У. М. Сікорскі), студэнтка чацвёртага курса хімічнага факультэта Тамара Іванова (навуковы кіраўнік кандыдат хімічных навук М. В. Кніга) і іншыя. Акрамя таго, на секцыі фізікі былі адзначаны як лепшыя ўсе даклады студэнтаў фізфака Аляксандра Піскунова, Аляксея Галаўні, Юрыя Голубева і Барыса Татарынава.

Гасцінныя гаспадары пазнаёмілі нас з інстытутам і універсітэтам, арганізавалі экскурсіі на прадпрыемствы горада і да Балтыйскага мора. Мы пабывалі таксама на вечарах сустрэчы з калінінградскімі студэнтамі.

Наступную — XVI СНТК намечана правесці вясной 1970 года ў горадзе Таліне.

Д. САКОВІЧ, кіраўнік дэлегацыі БДУ.

Прафесар В. Р. Заўрыеў за сваім рабочым сталом Фота М. НЕЧЫПАРЭНКІ.

Нядаўна на пасяджэнні парткома было абмеркавана пытанне аб стане выхаваўчай работы са студэнтамі на кафедры фізічнай геаграфіі зарубежных краін геолага-геаграфічнага факультэта. Было адзначана, што калектыў кафедры накапіў станоўчы вопыт выхаваўчай работы, вядзе актыўную навукова-даследчую і вялікую грамадскую дзейнасць.

Днямі мы пабывалі на кафедры фізічнай геаграфіі зарубежных краін, пазнаёміліся з яе работай.

АДЗІНЫМ ЖЫЦЦЁМ СА СТУДЭНТАМІ

КАФЕДРА І ВЫХАВАЎЧАЯ РАБОТА

З ЧАГО ПАЧЫНАЛІ

У 1961 годзе на геолага-геаграфічным факультэце была адкрыта другая ў Савецкім Саюзе кафедра фізічнай геаграфіі зарубежных краін (першая, старэйшая — у МДУ). Узначаліў яе прафесар Віктар Рыгоравіч Заўрыеў. Маленькі калектыў складаўся ўсяго з пяці супрацоўнікаў: акрамя загадчыка,—дацэнты Ольга Пілілаўна Якушка і Віктар Якаўлевіч Крышчановіч, лабаранты Надзежда Пятроўна Козыр і Кацярына Фёдараўна Чувыкіна. Яны і цяпер ядро калектыву, вакол якога згуртаваліся маладыя навуковыя сілы — у асноўным выпускнікі факультэта, клапатліва выпеставаныя і падрыхтаваныя для рашэння вялікіх і цікавых задач.

За гэтыя гады разам з ростам факультэта рос і калектыў кафедры. Цяпер у яго саставе адзін доктар і 5 кандыдатаў навук, сем выкладчыкаў, 11 навуковых супрацоўнікаў і лабарантаў, два аспіранты.

З 1966 года спачатку як вучэбная, а пасля ўжо ў якасці навукова-даследчай пачала функцыяніраваць лабараторыя азёразнаўства і спора-пыльцавога аналізу. Ужо з моманту стварэння лабараторыя была выкарыстана для распрацоўкі тэмы «Азёры БССР», якая цяпер з'яўляецца часткай ўсесаюзнай праблемы «Геаграфічныя аспекты асновы рацыянальнага выкарыстання і аховы водных рэсурсаў СССР і зямнога шара і комплекснае вывучэнне ўзаемадзеяння буйных вадасховішчаў і азёр з акружаючым асяроддзем», а таксама для даследаванняў па Міжнароднай біялагічнай праграме. Супрацоўнікі лабараторыі сталі піянерамі комплекснага вывучэння азёр Беларусі і супрадзельных, у тым ліку замежных тэрыторый. На кафедры і ў лабараторыі пачалася падрыхтоўка кваліфікаваных спецыялістаў-лімнолагаў.

Вясной, летам, восенню і зімой супрацоўнікі лабараторыі і кафедры разам са студэнтамі накіроўваюцца ў азёрныя экспедыцыі. Толькі за апошнія два гады ў іх прынялі ўдзел 100 студэнтаў. Па азёрнай тэматыцы сістэматычна выконваюць курсавыя і дыпломныя работы, рыхтуюць навуковыя даклады.

З 1966 па 1969 гг. па азёрнай тэматыцы абаронена 15 дыпломных работ. Дзесяць з іх атрымалі выдатную адзнаку, пяць—добрую. Сем студэнцкіх навуковых даследаванняў былі прадстаўлены на рэспубліканскія агляды і атрымалі першую і другую катэгорыі.

Выдатна характарызуе дзейнасць лабараторыі, навуковае кіраўніцтва якой здзяйсняюць загадчык кафедры прафесар В. Р. Заўрыеў і дацэнт О. П. Якушка, спіс апублікаваных у 1967—1969 гг. артыкулаў і буйных работ, які ўключае 15 назваў.

Аб значнасці навуковых дасягненняў лабараторыі азёразнаўства і кафедры гаворыць і той факт, што іменна Мінск, універсітэт былі выбраны месцам правядзення II Усесаюзнага сімпозіума па гісторыі азёр Паўночнага Захаду СССР.

У сваю чаргу супрацоўнікі лабараторыі прымалі актыўны ўдзел у азёрных канферэнцыях у Ленінградзе, Пскове, Смаленску, Віцебску.

Каля 100 артыкулаў, у тым ліку «Азёразнаўства», «Азёрныя адкладанні», «Азёры Беларусі», «Беларускае Паазер'е» і іншыя — такі уклад калектыву ў стварэнне Беларускай савецкай энцыклапедыі.

Няўхільна расце педагагічнае майстэрства і кваліфікацыя супрацоўнікаў кафедры. Паспяхова абаранілі кандыдацкія дысертацыі М. В. Лаўрыновіч і Р. А. Жмойдзяк, рыхтуецца да абароны яшчэ восем кандыдацкіх дысертацый. Працуюць над завяршэннем доктарскіх дацэнты О. Ф. Якушка, В. А. Жучкевіч, В. Я. Крышчановіч.

Мы не выпадкова даволі падрабязна расказалі аб навуковых дасягненнях калектыву, таму што гэта адзін з найбольш дзейсных выхаваўчых фактараў, правераных тут на практыцы.

ПУД СОЛІ

Дзе лепш пазнаеш характар і імкненні студэнта, яго погляды і здольнасці, як не ў экспедыцыях. Гавораць жа, каб пазнаць чалавека, трэба з ім пуд солі з'есці. І выкладчыкі кафедры сапраўды ядуць гэты «пуд» са студэнтамі, адпраўляючыся ў экспедыцыі да берагоў беларускіх азёр, у захапляючыя падарожжы па Крыму, Каўказу, у далёкія запаведныя куткі краіны. Вось тут і вучаць яны сваіх выхаванцаў глядзець на свет не толькі вачыма вучонага, але і сапраўднага патрыёта, фарміруюць рысы калектывізму, загартоўваюць волю.

Нам успамінаецца мінулагодняя практыка трэцякурснікаў, праведзеная пад кіраўніцтвам выкладчыка кафедры Валянціны Аляксееўны Барушка. Студэнты пабывалі ў Валгаградзе, у Астраханскім запаведніку, на Каўказе, у калгасах і на прадпрыемствах, на саляных распрацоўках. Яны вярнуліся багатыя вопытам і моцныя духам, пазнаўшы ўсім калектывам цану працы і дружбы, таварыскай падтрымкі і таварыскай крытыкі. І ўжо гэты след у іх душы застанецца надоўга, калі не на ўсё жыццё.

Працуючы разам з выкладчыкамі ў экспедыцыях, удзельнічаючы ў камеральнай апрацоўцы матэрыялаў, маладыя даследчыкі пранікаюцца глыбокай павагай да сваіх настаўнікаў, пераймаюць іх метады пошуку навуковай ісціны, захапляюцца самі і затым радуюцца за свае спачатку невялікія навуковыя перамогі.

СЛОВАМ І СПРАВАЙ

Многія члены кафедры штогод бываюць у замежных камандзіроўках, кіруюць студэнцкай зарубежнай практыкай. Аб гэтых паездках, аб сваіх уражаннях, аб дасягненнях замежных сяброў яны абавязкова расказваюць спачатку студэнтам курыруемага курса, а пасля і ўсім іншым.

Гэта вельмі дапамагае ў выхаваўчай рабоце. Моладзь бачыць Захад у рэальным святле, калі слухае расказ аб тым, як моцныя, здаровыя італьянскія хлопцы з-за адсутнасці пастаяннай работы перабіваюцца выпадковымі мізэрнымі заработкамі, або аб тым, у якой нястачы і голадзе жывуць мільёны людзей у «працвітаючых» капіталістычных краінах.

З вялікай цікавасцю слухаюць студэнты расказы аб В'етнаме, ГДР, Югаславіі, Балгарыі. Выкладчык Г. Я. Рылюк падзяліўся сваімі ўражаннямі аб Францыі, О. П. Якушка—аб Польшчы.

У будучым годзе з групамі студэнтаў выкладчыкі кафедры пабываюць у Венгрыі і Балгарыі. Дарэчы, у Балгарыі ў выдавецтве «Навука і мастацтва» выдаецца кніга аб Беларускай ССР. Яе аўтары—дацэнт М. Т. Рамаоўскі, прафесар В. Р. Заўрыеў і балгарскі прафесар В. Велеў.

Намячаюцца навуковыя камандзіроўкі супрацоўнікаў у ГДР, Швецыю, Фінляндыю і іншыя краіны.

Гэты бок дзейнасці адлюстроўвае спецыфіку кафедры, а ў сваёй паўсядзённай практычнай рабоце калектыў шырока выкарыстоўвае такія выпрабаваныя метады вучэбна-выхаваўчай і ідэйна-палітычнай работы, як лекцыі, даклады, гутаркі, тэарэтычныя семінары, абмен вопытам. На курыруемым курсе арганізуюцца палітінфармацыі, сустрэчы са знатнымі людзьмі. Канкрэтныя і мэтанакіраваныя абавязацельствы былі прыняты тут да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна. Яны былі паспяхова і датэрмінова выкананы. Цяпер калектыў кафедры ўзяў на сябе дадатковыя абавязацельствы. Сярод іх, акрамя падрыхтоўкі дысертацый, манаграфій, артыкулаў, вучэбнай літаратуры ў дапамогу завочнікам, запланавана арганізаваць стэнд, які раскажа аб жыцці і дзейнасці У. І. Леніна ў СССР і за мяжой, зрабіць макет «Імя Леніна на карце нашай Радзімы», падрыхтаваць даклад «Названа імем Леніна».

ВУЧОБА — ГЭТА РАБОТА

Калектыў кафедры ўдзяляе вялікую ўвагу вучобе студэнтаў. Яна разглядаецца як работа, да якой трэба адносіцца надзвычай добрасумленна. На выхаванне такіх адносін накіраваны і намаганні куратараў і ўсе формы заахвочвання. Лепшых, хто сістэматычна працуе на працягу года, часам вызваляюць ад залікаў, афармляюць ім пропускі для работы ў навуковай зале бібліятэкі. Тых, хто прапускае заняткі, атрымлівае двойкі на практычных і семінарскіх, запрашаюць на пасяджэнне кафедры і там ужо вядуць з імі сур'ёзную размову, высвятляюць прычыны адставання ў вучобе.

Неаслабнымі клопатамі і ўвагай карыстаюцца студэнты-іншаземцы. Іх паспяховая вучоба даецца, вядома, вялікімі намаганнямі выкладчыкаў. Усе памятаюць студэнтку карэянку Хен. Спачатку яна вучылася толькі на тройкі. А хацелася і выкладчыкам, і ёй дабіцца большага. І трэба было бачыць радасць дзяўчыны, калі яна атрымала першую пяцёрку! Аб гэтай пяцёрцы знаў, напэўна, увесь факультэт.

Клапатлівая дапамога выкладчыкаў і сяброў зрабіла, здавалася б, немагчымае — дзяўчына закончыла універсітэт з выдатнымі адзнакамі. Цяпер паспяхова вучыцца тут кубінка Барэра. Пад кіраўніцтвам дацэнта В. Я. Крышчановіча яна піша цудоўную работу па картаграфіі—«Атлас Кубы».

Як правіла, радуе калектыў абарона дыпломных работ. Выпускнікі праяўляюць выключныя здольнасці, выконваюць вялікі аб'ём каштоўных даследаванняў. У мінулым навучальным годзе з 19 дыпломнікаў шэсць атрымалі выдатныя адзнакі, 12—добрыя і толькі адна адзнака была здавальняючай. Паспяхова пачалася абарона і ў гэтым годзе.

Законам у калектыве сталі аднолькавыя адносіны да студэнтаў усіх форм навучання. На вячэрнім аддзяленні і завочным факультэце лекцыі чытаюць тыя ж выкладчыкі, што і на стацыянары. Ну, а ўжо 1 верасня па ўсталяванай традыцыі на першую лекцыю да навічкоў прыходзяць самыя вопытныя настаўнікі моладзі. І ўжо з першага універсітэцкага дня і на працягу некалькіх год калектыў кафедры вядзе за сабой курыруемы курс, жыве адным жыццём са студэнтамі.

ЯКІ САМ ВЫХАВАЦЕЛЬ...

Не даводзіцца даказваць вялікае выхаваўчае ўздзеянне асобы выкладчыка. І, вядома, глыбока праў Віктар Рыгоравіч, сцвярджаючы, што выхоўваць моладзь павінен толькі выхаваны чалавек. І ў гэтых адносінах на кафедры існуюць непарушныя правілы і парадкі. Акуратнасць і стараннасць у выкананні любога даручэння, тактоўнасць ва ўзаемаадносінах, сяброўскі тон, прынцыповасць і патрабавальнасць — вось складаемыя дабратворнага ўплыву гэтага калектыву на студэнцтва.

За восем год існавання кафедры ні адзін супрацоўнік не атрымаў спагнання. Не было выпадку, каб выкладчык прыйшоў на лекцыю непабрытым або неакуратна апранутым.

Акрамя паўсядзённай вучэбнай і выхаваўчай работы, члены кафедры выконваюць масу грамадскіх даручэнняў. «На ўсіх—100 нагрузак»,—жартуючы заўважае прафесар Заўрыеў. А на самай справе крыху менш. Сам В. Р. Заўрыеў—старшыня Ленінскага раённага таварыства «Веды», кіраўнік студэнцкага навуковага гуртка, намеснік старшыні Геаграфічнага таварыства БССР, старшыня таварыства дружбы БССР—Нідэрланды, кіраўнік тэарэтычнага семінара і г. д. Дацэнт О. П. Якушка—дэпутат Ленінскага раённага Савета, вучоны сакратар вучонага савета факультэта. Вялікую грамадскую работу вядуць таксама дацэнты В. Я. Крышчановіч, В. А. Жучкевіч, кандыдат навук М. В. Лаўрыновіч, ст. выкладчыкі Г. Я. Рылюк, В. А. Калечыц і іншыя.

Плённае навуковае жыццё, паўнакроўная грамадская работа калектыву — вось аснова поспеху яго выхаваўчай работы са студэнтамі.

А. НІКОЛЕНКА.

ДЗЯКУЙ ВАМ!

Лета — перыяд вялікіх даследаванняў, якія праводзяцца кафедрай фізічнай геаграфіі зарубежных краін на тэрыторыі нашай рэспублікі.

Адными з самых цікавых і вялікіх па маштабу работ з'яўляюцца штогадовыя экспедыцыі лабараторыі азёразнаўства, якімі кіруе кандыдат геаграфічных навук Ольга Пілілаўна Якушка. Вялікую любоў да прыроды, працавітасць і патрабавальнасць у рабоце, якія ўласцівы Вользе Пілілаўне, увесь свой шматгадовы вопыт яна шчодра перадае студэнтам.

Работа экспедыцый вельмі разнастайная, цікавая, і менавіта таму расце з кожным годам лік іх удзельнікаў. Вынікам вялікай сумеснай работы студэнтаў і выкладчыкаў кафедры з'яўляюцца ацэненыя высокай адзнакай студэнцкія навуковыя работы, а таксама выдатная абарона пераважнай большасці дыпломных работ.

Заканчваючы універсітэт, выпускнікі яшчэ і яшчэ раз гавораць: «Вялікае дзякуй вам, дарагія настаўнікі, за веды, уменне і навыкі, неабходныя ў рабоце і жыцці!»

Я. ЯЛОВІЧАВА, выпускніца, лімнолаг.

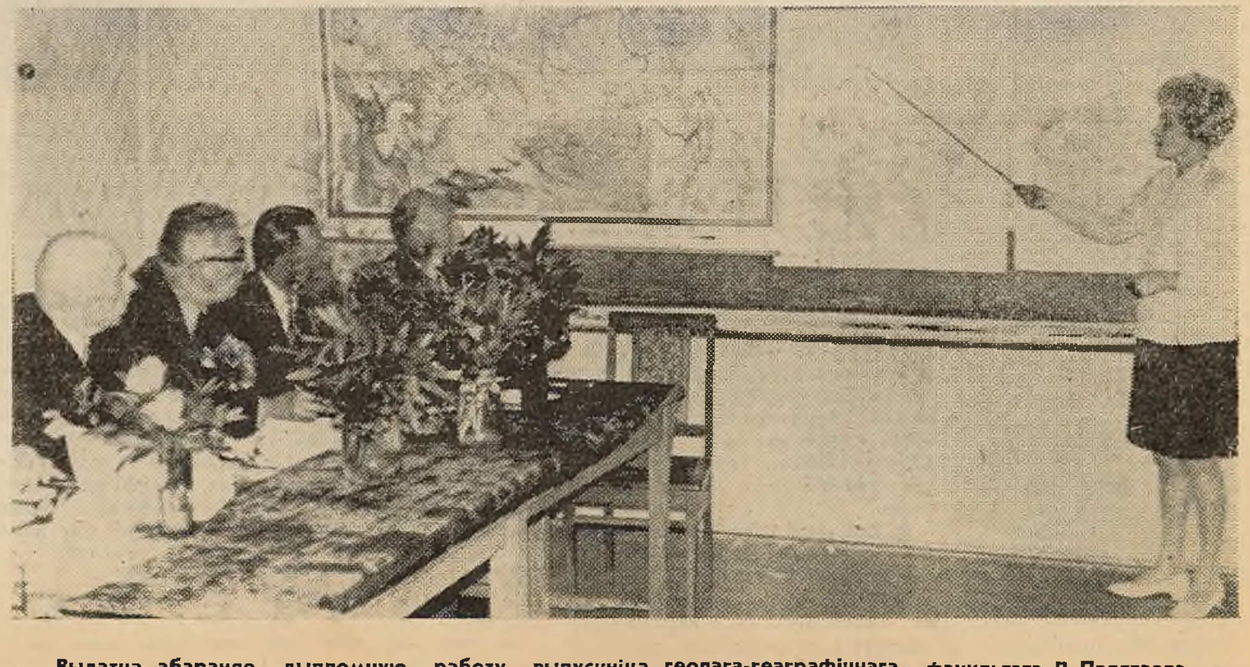

Выдатна абараняе дыпломную работу выпускніца геолага-геаграфічнага факультэта Л. Палятаева. Фота М. Нечыпарэнкі.

РАЗВЕДЧЫЦА ТАНЯ ГУК

Так змагаліся з ворагам выхаванцы універсітэта

7 чэрвеня ў газеце «Известия» пад агульнай назвай «Белорусская Таня» былі надрукаваны ўспаміны баявых сяброў і родных аб разведчыцы І-й Беларускай партызанскай брыгады Таццяне Пятроўне Гук—былой выпускніцы нашага універсітэта. Аб подзвігу гэтай мужнай савецкай патрыёткі вядома пакуль што мала. Рэдакцыя газеты «Беларускі універсітэт» звяртаецца да прафесараў, усіх выкладчыкаў, у якіх займалася Таня, да яе аднакурснікаў з просьбай падрабязна расказаць на старонках шматтыражкі аб жыцці і вучобе Т. П. Гук.

Таня Гук нарадзілася ў 1909 годзе ў Мінску. Яна была чацвёртай у сям'і чыгуначнага стрэлачніка. Нястачы, якія праследавалі сям'ю кожны дзень, сталі асабліва адчувальнымі, калі бацьку за ўдзел у забастоўцы звольнілі з работы. У пошуках кавалка хлеба Пётр Гук адпраўляецца за акіян, у Амерыку. Але і там ён не знайшоў шчасця, памёр на чужыне беспрацоўным.

«У доме — хоць шаром пакаці, грошай ні капейкі. А жыць трэба», — успамінае аб тых днях сястра Тані Марыя. Маці аддала Таню сваёй бяздзетнай сястры, Веру і Марыю — другім сёстрам, а старэйшага Паўліка ўзялі на работу ў вёску. Перад першай сусветнай вайной сям'я пераехала ў Екацярынаслаў, але і там прыйшлося галадаць.

Пасля вяртання на радзіму ў 1921 годзе Таня працавала пастухом у Петкавічах і зімой жыла ў вёсцы, нават наведвала школу, куды даводзілася хадзіць за кіламетраў сем. Нарэшце яна паступае ў вопытна-паказальную школу пры Белпедтэхнікуме ў Мінску. Закончыла яе на выдатна і была накіравана на двухгадовыя педагагічныя курсы. Камсамолка марыла стаць настаўніцай, і яе мара здзейснілася. На працягу трох год Таня працавала ў адной са школ Быхаўскага раёна. Тут яна стварыла камсамольскую арганізацыю, гурток мастацкай самадзейнасці, актыўна ўдзельнічала ў грамадскім жыцці.

Цяга да ведаў прывяла дзяўчыну ў 1931 годзе ў Беларускі дзяржаўны універсітэт. У 1935 годзе атрыман дыплом — і зноў у школу. Спачатку Таццяна Пятроўна выкладае ў лясным тэхнікуме ў Барысаве, затым у сярэдняй школе. Вось як успамінае пра яе заслужаная настаўніца БССР Марыя Мазінг, якая працавала там жа ў школе, а ў час акупацыі была ўключана Таняй у разведгрупу: «Былі мы калегамі — у адной школе вучылі. Прыемная была жанчына: разумная, дзелавая, прыгожая. Часта даводзілася бываць на яе ўроках. Хімію яна ведала выдатна. Рабяты яе любілі. Таня вельмі захаплялася і літаратурай, любімым паэтам яе быў Маякоўскі. На адным са школьных вечароў напярэдадні вайны яна чытала паэмы «Уладзімір Ільіч Ленін» і «Хорошо». У зале стаяла цішыня, а калі Таня закончыла — бура апладысментаў».

Барысаўчане выбралі камсамолку дэпутатам гарадскога Савета, у Барысаве яна стала камуністкай, тут да яе прыйшло і асабістае шчасце.

І вось вайна. Муж Таццяны Пятроўны Ф. З. Дзягель пайшоў на фронт, а яна стала шукаць тых, хто дапамог бы ў барацьбе з ворагам тут, на Барысаўшчыне. Так Т. П. Гук аказалася ў штабе 1-й Беларускай партызанскай брыгады. Яна сама папрасілася ў разведку. Жанчыну накіравалі ў Барысаў. За кароткі тэрмін ёй удалося стварыць невялікую баяздольную разведгрупу, у якую ўвайшлі сёстры Ніна і Анастасія Кошкіны, Аляксандра Ляшкевіч, Соф'я Ржэўская, Сцяпан Садоўскі і іншыя савецкія патрыёты. Праз сувязнога Аляксандра Малчанскага яны сістэматычна перадавалі партызанам неабходныя звесткі пра ворага. «Інфармацыю мы атрымлівалі шырокую, — расказвае былы намеснік камандзіра брыгады Серафім Бабянкоў. — І аб колькасным саставе гарнізона, і нумары вайсковых часцей, і характарыстыку афіцэрскага корпуса, і графікі руху паяздоў з тэхнікай і зброяй, і спісы здраднікаў».

Паязды, якія былі пушчаны пад адхон, аэрадром, іншыя гітлераўскія аб'екты, ператвораныя партызанамі ў руіны, сотні забітых фашыстаў — вось далёка не поўны пералік баявых спраў, здзейсніць якія дапамагала Таццяна Пятроўна Гук.

Гестапаўцы здагадваліся аб тым, што ў Барысаве дзейнічаюць разведчыкі. Яны кінулі ўсе сілы, каб напасці на след. У снежні 1943 года Таня Гук была арыштавана. На працягу некалькіх месяцаў яе дапытвалі, катавалі... Патрыётка нічога не сказала ворагам. Яе расстралялі за два тыдні да вызвалення Барысава Савецкай Арміяй.

Да 25-годдзя вызвалення Беларусі

СТУДЭНЦКІЯ ПЕРАКЛАДЫ

На старонках рэспубліканскіх газет і часопісаў са сваімі вершамі часта выступае студэнтка ІІІ курса філалагічнага факультэта Яўгенія Янішчыц. Значнае месца ў творчасці маладой паэтэсы займаюць і пераклады з іншых моў. Сёння ў яе перакладах мы прапануем увазе чытачоў некалькі вершаў вядомых украінскіх літаратараў Уладзіміра Руткоўскага і Івана Гнацюка.

Уладзімір РУТКОЎСКІ

Прыйдзі, як подых.
Прыйдзі сягоння
На дзень святочны,
на велікодны.
Прыйдзі сягоння адна
з любові,
Бо я, як човен,
вадою повен.
Бо без цябе я—
маўклівы камень
На бездарожжы паміж
вякамі,
Дзе кожны погляд мяне
асудзіць,
І кожны камень цаляе
ў грудзі.
На вусны й вочы,
на грудзі й рукі
Накінь кайданы
свяшчэннай мукі.
Ад дум глыбінных
я ўжо нямею...
Прыйдзі сягоння,
бо я не ўмею.
Прыйдзі сягоння
святлом і летам.
Асеннім громам,
зялёным ветрам.
Адкуль ты прыйдзеш —
таго не знаю —
Ад гор чакаю,
ад зор чакаю.
Прыйдзі, прыйдзі сягоння
На дзень святочны,
на велікодны.

Іван ГНАЦЮК

Ён закаханы быў у коней
І чуў, як гліна — дзіва
з дзіў—
Жарэбкам дыхала
ў далонях,
Калі ён конікаў ляпіў.
Ніхто не бачыў, як натхнёна
Дзесь па-за спінамі хатуль
З любоўю гладзіў рыжых
коней
І вылятаў на іх адтуль.
А ўслед гады, нібы ў
гарачцы,
Храплі, капытамі б'ючы
Усе сумненні і няўдачы.
І думы — ўдзень,
І сны — ўначы.
Не супыніўшы іх пагоні,
Падаўся ў свет. І шумны век
Масты з любоўю, нібы
коней,
Гайдаў над вірам буйных
рэк.
І гладзіў грудзі іх бетонныя,
І доказ быў да хрыпаты,
Што зухавата на пантонах
На дыбкі ўскокваюць масты.
І, адслужыўшы век, як
рыцар,
На старасць жыў сабе
адным
Святым жаданнем, каб,
як лічаць,
Услед каня вялі за ім.
Хай без ікон, без труб
жалобных,
Ды толькі конь,
як спелы дзень...
І вось нясуць яго.
Аўтобус
Павольна йдзе за ім, як
цень.

ЦІКАВЫ АДПАЧЫНАК

Сесія — самая напружаная і адказная пара ў студэнцкім жыцці. Безумоўна, пасля нялёгкай працы заўсёды патрэбен добры адпачынак. Як звычайна, цікавым і разнастайным ён будзе ў час летніх канікул у студэнтаў нашага універсітэта. Правільна лічаць многія, што лепшым адпачынкам пасля разумовай працы з'яўляецца фізічная загартоўка. І адны выязджаюць на цалінныя будоўлі, працуюць у інтэрнацыянальных атрадах, дапамагаюць мінскім заводам, калгасам і саўгасам рэспублікі. Іншыя адпраўляюцца ў турысцкія падарожжы па краіне. Больш 75 чалавек з універсітэта будуць адпачываць у студэнцкім прафілакторыі. Некаторыя выедуць туды яшчэ ў час сесіі. Нашу моладзь чакаюць і студэнцкія дамы адпачынку. Там паселяцца 50 чалавек. 350 савецкіх і замежных студэнтаў з БДУ будуць умацоўваць сваё здароўе і спартыўнае майстэрства ў спартыўна-аздараўленчым лагеры на возеры Нарач. Як заўсёды, тыя, каму патрэбна паправіць сваё здароўе, атрымаюць пуцёўкі ў санаторыі краіны.

Л. САБАЛЕЎСКІ,
старшыня прафкома.

Над Свіслаччу. *Фотаэцюд А. ЛАСМІНСКАГА.*

ЛЕТНІМІ МАРШРУТАМІ

Цяперашняе лета турысты і альпіністы універсітэта праводзяць пад сцягам падрыхтоўкі да 100-годдзя з дня нараджэння У. І. Леніна.

У нядзелю ў мотапрабег па ленінскіх месцах выходзіць першая група. Канчатковая мэта іх падарожжа — сяло Шушанскае.

Як заўсёды, разнастайнай з'яўляецца геаграфія турысцкіх паходаў. Летам нашы студэнты пабываюць на Алтаі, дзе праводзяцца зборы, прысвечаныя юбілейнай даце, на Урале, на Каўказе і, вядома, у Беларусі.

Каля 15 захапляючых маршрутаў па ўсёй краіне чакаюць універсітэцкіх турыстаў.

А. ЛЮЦКО,
старшыня секцыі турызма-альпінізма.

СТРАКАТАЯ СУМЕСЬ

● У АДНЫМ ЛОНДАНСКІМ рэстаране кожнаму госцю, які пры ўваходзе паказвае білет у тэатр, уручаецца флажок. Паяўленне такога флажка на стале абавязвае афіцыянта абслужыць сядзячых без чаргі. Адным словам, хочаш хутчэй паесці — купі білет у тэатр.

● РОД ПІЛ, ПАЛЯЎНІЧЫ з Сіракуз, выйшаў са сваім сабакам на паляванне. На ўскраі лесу сабака выпадкова натрапіў на гняздо аваднёў і патрывожыў насякомых. Яны ўсім роем кінуліся на яго. Няшчасная жывёліна спрабавала ратавацца бегствам, але авадні дваццаць кіламетраў гналіся за парушальнікам іх спакою, не пакінуўшы яго і дома. Калі праз некалькі гадзін вярнуўся гаспадар, ён застаў паўмёртвага сабаку і поўны дом аваднёў, якія адразу ж накінуліся і на чалавека. Толькі ўмяшанне пажарных, узброеных дэзінфекцыйнымі апаратамі, дапамагло ачысціць дом ад упартых мсціўцаў.

● БРАЗІЛЕЦ ПАУЛО ДАУРЫЛ, балельшчык футбола, на матчах атрымаў дваццаць чатыры раненні, не лічачы мноства драпін. Дваццаць раз ён выклікаўся на бойкі, двойчы пад ім правальваліся трыбуны стадыёна, чатыры разы яго збівала паліцыя. Нарэшце, апошнюю рану яму нанесла агрэсіўная балельшчыца, якая ўваткнула яму ў спіну парасон.

● ЭПІДЭМІЯ РЭКОРДАЎ, якія можна смела назваць ідыёцкімі, прымусіла ірландца Майка Міні шэсцьдзесят дзён правесці ў гробе, закапаным у зямлю на глыбіню паўтара метра. Страву ён атрымліваў праз трубку. У гроб была праведзена электрычнасць, так што «жывы мяртвяк» змог нават сфатаграфаваць самога сябе.

● НА ФРАНЦУЗСКІМ блакітным беразе пачала функцыяніраваць першая ў свеце падводная паліцыя. Неабходнасць яе стварэння выклікана тым, што аквалангісты-браканьеры, парушаючы правілы падводнага палявання, па-драпежніцку знішчаюць рыбу. Супрацоўнікі падводнай паліцыі праходзяць спецыяльную падрыхтоўку: яны павінны умець скакаць з верталёта ў ваду да глыбіні ў сорак метраў.

Адказны рэдактар М. І. ІОСЬКА.

АТ 06926 **Адрас рэдакцыі: г. Мінск, Універсітэцкі гарадок, галоўны корпус, п. 106 Т-22-07-19. Друкарня выдавецтва «Звязда».** Тыраж 2000 экз. Заказ. 859.